Pohjois-Pohjanmaan liiton hallituksen kokous 10.2.2025

Muutosesitys Kokouksen asiakohta: 5 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, ehdotusvaiheen vastineet ja uuden ehdotusvaiheen kaava-asiakirjat

Esittäjä: Kaarina Kailo Päivämäärä: 10.2.2025

Muutosesityksen aihe: Palautetaan Nurmesnevan ja Hautakangas/Harvakankaan tuulivoima-alueet (TV-alueet) Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan 17.9.2024 kokouksen kaavaehdotuksessa esittelyllä tavalla.

Perustelut muutosesitykselle

1. Energiantuotannon tavoitteet: Tuulivoima on keskeinen osa Pohjois-Pohjanmaan strategiaa uusiutuvan energian lisäämiseksi. Nurmesnevan ja Hautakangas/Harvakankaan alueet on aikaisemmissa suunnitelmissa tunnistettu potentiaalisiksi tuulivoiman tuotantoalueiksi. Niiden palauttaminen kaavaan tukee maakunnan tavoitteita hiilineutraaliudesta ja uusiutuvan energian kapasiteetin kasvattamisesta.

2. Kestävä kehitys ja ympäristövaikutukset: Vaikka tuulivoiman rakentaminen vaatii huolellista ympäristövaikutusten arviointia, Nurmesnevan ja Hautakangas/Harvakankaan alueiden aiemmat tutkimukset ja selvitykset osoittavat, että ne tukevat kestävää energiantuotantoa ympäristövaikutukset huomioiden. Alueiden uudelleenarviointi tuulivoiman näkökulmasta on tarpeen.

3. Alueellinen kehittäminen ja taloudelliset hyödyt: Tuulivoiman kehittäminen näillä alueilla tuo merkittäviä taloudellisia hyötyjä alueelle, mukaan lukien työpaikkoja ja investointeja. Se tukee alueellista energiaturvallisuutta ja vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista.

4. Pyhäjärven tapahtuneen Pyhäsalmen kaivoksen loppuminen ja Pyhäjärven, sekä lähialueen rakennemuutos. Pyhäsalmen kaivoksen kaivostoiminta on päättynyt 1.9.2022 malmin ehtyessä. Pyhäjärvellä on rakennemuutoksen isona ratkaisuna energiateollisuuden investoinnit ja siihen kytkeytyvä vetytalous, vedyn jatkojalosteet kuten ammoniakki, nämä investoinnit ovat erittäin energiaintensiivisiä ja uuden teollisuuden sijoittumisen ehtona on riittävä ja edullinen energian tarjonta. Näin Pyhäjärvellä tarvitaan myös Nurmesnevan ja Hautakankaan/Harvakankaan TV-alueet ja kaava.

5. Huomautamme myös, että nyt poistettavaksi esitetyt monet hankkeet todennäköisesti asettavat vaaraan Fingridin Harjulinjan toteutumisen lähivuosina ja mahdollisesti kokonaankin. Se olisi todella suuri aluekehityspotentiaalin menetys monelle Pohjois-Pohjanmaankin kunnalle ja koko Suomelle. Harjulinjan rakentamisen riskeeraaminen, viivästyminen tai peruuntuminen on valtava vahinko energiainvestoinneille ja elinvoimalle.

6. Yhteisön tuki ja osallistuminen: Yhteisön mielipiteiden ja aiemman palautteen perusteella alueen asukkaat, yritykset ja paikalliset toimijat ovat olleet laajalti kiinnostuneita tuulivoiman mahdollisuuksista. Tämän potentiaalin pohjalta uudelleentarkastelu ja vuoropuhelu yhteisön kanssa ovat avainasemassa, sillä kehityksessä on otettava kuntien tahtotila huomioon sekä kuntien kaavoitusmonopoli.

Esitys: Esitän, että Nurmesnevan ja Hautakangas/Harvakankaan tuulivoima-alueet palautetaan osaksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa esitetyn mukaisesti 17.9.2024 mukaisesti. Näin varmistetaan, että alueiden potentiaali uusiutuvan energian tuotannossa otetaan täysimääräisesti huomioon ja edistetään maakunnan